

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 451

van **PETER WOUTERS**

datum: 25 maart 2016

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Stedenbeleid - Initiatieven

Het Vlaamse stedenbeleid is per definitie een horizontaal beleid. Samenwerking met andere beleidsdomeinen is dan ook een absolute must.

In het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 lezen we dan ook het volgende op pagina 59: "We voeren een stedenbeleid dat de stadsvlucht tegengaat als onderdeel van het ruimtelijk ontwikkelingsbeleid. Essentieel is het behoud en het vergroten van de leefbaarheid van de woonomgeving en het creëren van een sterke economische basis. We werken stimulansen uit voor een slimme mobiliteit, de economie, de verweving van het stedelijk weefsel met groene en blauwe aders, de realisatie van (rand)stedelijk groen, voldoende aanbod van voorzieningen, onder meer onderwijs, gezondheidszorg, kinderopvang."

1. Kan de minister voor zijn/haar beleidsdomein een overzicht geven van alle initiatieven die genomen zijn om een bijdrage te leveren aan het Vlaamse stedenbeleid sinds het begin van deze legislatuur? Graag een gedetailleerd overzicht.
2. Wat zijn de concrete resultaten?
3. Welke initiatieven die het stedenbeleid versterken plant de minister nog uit te voeren tijdens deze legislatuur?
4. In welke budgetten werd hiervoor voorzien? In welke budgetten zal nog voorzien worden in de volgende jaren van deze bestuursperiode?
5. Wordt er op regelmatige tijdstippen overleg gepleegd met collega-ministers over het gevoerde stedenbeleid?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (264), Hilde Crevits (302), Annemie Turtelboom (222), Liesbeth Homans (451), Ben Weyts (893), Jo Vandeuren (439), Philippe Muyters (419), Joke Schauvliege (558), Sven Gatz (206).

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 451 van 25 maart 2016

van **PETER WOUTERS**

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt in hoofdzaak gefocust op het gevoerde horizontale stedenbeleid voor de 13 centrumsteden (Antwerpen en Gent, Aalst, Brugge, Hasselt, Genk, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout) en de VGC (die optreedt als bevoegde instelling voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. wat betreft de gemeenschapsmateries).

1-4. Voor het overzicht van mijn eigen bevoegdheid Stedenbeleid verwijs ik naar mijn Beleidsbrief Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2015-2016 waarin duidelijk wordt aangegeven welke acties reeds werden ondernomen, welke nog gepland worden en welk budget hiervoor voorzien wordt.

In bijgevoegde Excel-overzichten kan een overzicht teruggevonden worden voor de bevoegdheden: 'Algemeen Regeringsbeleid', 'Onroerend Erfgoed', 'Onderwijs en Vorming', 'Economie', 'Werk en Professionele Vorming', 'Sociale Economie', 'Leefmilieu, Natuur en Plattelandsbeleid', 'Landbouw en Visserij', 'Cultuur' en 'Jeugd', 'Welzijn, Volksgezondheid en Gezin' van mijn collega-ministers.

Voor de overige bevoegdheden 'Financiën en Begroting', 'Energie', 'Wonen', 'Armoedebestrijding', 'Bestuurszaken', 'Wetenschap en Innovatie', 'Sport', 'Media', 'Gelijke Kansen', 'Toerisme', 'Dierenwelzijn', 'Buitenlands Beleid', 'Overheidsopdrachten', 'Reguleringsmanagement', 'Rampenschade', 'Vlaamse Infolijn', 'Geografische Informatie', 'Brussel' en 'Vlaamse Rand' werden er geen specifieke initiatieven genomen.

Wegens de veelheid aan acties binnen de bevoegdheden Omgeving en Mobiliteit die het Stedenbeleid versterken, is het niet aangewezen om deze in eenzelfde detailoverzicht weer te geven. De krachtlijnen worden hieronder tekstueel geschetst.

Vanuit het ruimtelijk beleid, bevoegdheid van collega-minister Schauvliege, wordt al vele jaren ingezet op de versterking van de stedelijke gebieden (overeenkomstig de selecties in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen) waar de 13 centrumsteden deel van uitmaken. De instrumenten en inspanningen van Ruimte Vlaanderen dragen dan ook in belangrijke mate bij aan de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Stedenbeleid.

Ruimte Vlaanderen werkt gebiedsgericht met name aan een geïntegreerde aanpak voor territoriaal geclusterde gemeenten. Voor een deel heeft het departement hierin een sturende of coördinerende rol, maar steeds meer is er sprake van een interbestuurlijke samenwerking op basis van gedeelde verantwoordelijkheid. Partners zijn andere Vlaamse beleidsdomeinen, de lokale besturen, middenveld, experts, Als onderdeel van de reguliere werking van Ruimte Vlaanderen worden verschillende RO-instrumenten ingezet. Naast de gewestelijk planningsprocessen (GRUP's) zoals de afbakeningen van de stedelijke gebieden Mechelen, Leuven, Brugge, Hasselt-Genk of het VSGB, zijn er processen voor belangrijke stedelijke projecten zoals

Siezegemkouter of Sterrenhoek in Aalst, Oostelijke Tangent in Sint-Niklaas, Oosterweelverbinding te Antwerpen, etc.

Verder lopen er verschillende strategische projecten waarvoor vanuit Ruimte Vlaanderen subsidies worden verleend als bijdrage in de loon- en werkingskosten van de coördinatie. Voorbeelden van belangrijke strategische projecten met een stadsregionale focus zijn Stadsregio Kortrijk (Rekover+), stadsregio Turnhout, Regionet Leuven, stadsregionale samenwerking Antwerpen, en ook verschillende stedelijke strategische projecten zoals Arsenaalsite te Mechelen, Scheldekaaien Antwerpen, Omgeving Centraal Station Antwerpen, Oude Havengebieden Oostende, Reconversie Vilvoorde-Machelen, Blue Gate, etc. In sommige gebieden worden de verschillende processen en projecten gecoördineerd in Territoriale Ontwikkelingsprogramma's, bijvoorbeeld T.OP Centraal Limburg, T.OP Noordrand Brussel en T.OP Kust. Voor heel wat stedelijke projecten heeft Ruimte Vlaanderen subsidies verleend in het kader van het register rond Leegstand en heeft Ruimte Vlaanderen ook de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd. Vaak worden dergelijke projecten ook benaderd als Vlaamse Investeringsprojecten. En ten slotte wordt ook vaak bijgedragen aan de realisatie van concrete projecten van andere beleidsdomeinen waaronder de brownfieldconvenanten, stationsomgevingen of de stadsvernieuwingprojecten.

Ook zijn er de laatste jaren heel wat studies en onderzoeken rond het inspielen op stadsregionale uitdagingen en slim verdichten uitgevoerd en lopende. Bovendien worden lokale besturen ondersteund doormiddel van het relatiebeheer, de verschillende atria waaronder ook één specifiek met de 13 centrumsteden. Het ruimtelijk beleid en regelgeving is steeds in beweging. Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen als opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zal de strategische krachtlijnen bevatten voor de ruimtelijke ontwikkeling van de komende decennia. De focus op aanbodbeleid uit het RSV (zie afbakening stedelijke gebieden) evolueert in het BRV naar een focus op aanbodbeheer én een realisatiegerichte en gebiedsgerichte aanpak op basis van gedeelde verantwoordelijkheid. Verder doorwerkend op de stedelijke gebieden uit het RSV wordt ingezet op regio-ontwikkeling op basis van knooppunten waar het verhogen van het ruimtelijk rendement en een leesbaar collectief vervoersnet hand in hand gaan. Het realisatiegericht ontwikkelen van de regio als sterk functionerend geheel komt zowel de centrumstad als de buurgemeenten ten goede.

Globaal proberen bovenstaande programma's een territoriale aanpak te bewerkstelligen met en binnen de reguliere Vlaamse instrumenten. De budgetten die daarvoor ingezet worden, hebben in de meeste gevallen betrekking op ruimere gebieden dan de betrokken centrumsteden zelf en zijn niet op te delen naar de centrumsteden toe.

Voor mobiliteit is er ook geen detailoverzicht, maar hieronder worden de algemene lijnen van mijn collega Vlaams minister Weyts, bevoegd voor mobiliteit, geschetst. Het mobiliteitsbeleid en de uitvoering ervan, zoals gekaderd in het decreet van 20 maart 2009 betreffende het mobiliteitsbeleid (Mobiliteitsdecreet) en de daarop voortbouwende regelgeving, legt de krijtlijnen vast voor een integrale aanpak van de mobiliteitsontwikkeling op alle beleidsniveaus. Dit wordt vertaald in een aantal concrete doelstellingen: de bereikbaarheid van economische knooppunten en poorten waarborgen, iedereen de mogelijkheid bieden zich te verplaatsen, de verkeersonveiligheid terugdringen, de verkeersleefbaarheid verhogen en schade aan milieu en natuur terugdringen. Op het niveau van steden en gemeenten wordt dit in de praktijk gerealiseerd door een samenwerking rond plannen en projecten met alle betrokken partijen: de instanties die onder de bevoegdheid mobiliteit ressorteren: het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn (VVM), Agentschap

voor Maritieme Dienstverlening en Kust, Waterwegen en Zeekanaal en De Scheepvaart; maar ook de steden en gemeenten zelf, de provincies en alle mogelijke andere betrokken publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die in het Vlaams Gewest belast zijn met taken van openbaar nut. Bovendien is deze samenwerking ook interdisciplinair van aard wat betekent dat er betrokkenheid is van partijen uit aanverwante disciplines zoals ruimtelijke beleid en milieu.

Deze aanpak verzekert een planmatige onderbouwing van de mobiliteits- en infrastructuurprojecten waarbij de Vlaamse steden rechtstreeks betrokken zijn en de afstemming met het stedenbeleid is ingebakken in het besluitvormingsproces, ook op het niveau van planning en programmering in de begroting van de betrokken agentschappen. Concreet garandeert de voorgeschreven procedure dat onze plannen en projecten een bijdrage leveren tot een duurzame mobiliteitsontwikkeling in de steden, een verhoogde leefbaarheid en verbetering van de bereikbaarheid van economische activiteiten.

Voorbeelden zijn:

- het faciliteren van de fiets door investeringen in aangepaste infrastructuur, stallingsvoorzieningen bij overstappunten of het ter beschikking stellen van deelfietsen in de steden,
 - optimalisatie van de stedelijke distributie door oplossingen aan te reiken voor stil en duurzaam laden en lossen, beleving via binnenvaart,
 - ontwikkelen van carpoolparkings, P+R zones en/of openbaar vervoerknooppunten in de stadsrand met vlotte en comfortabele overstapmogelijkheden waarbij de complementariteit van de verschillende transportmodi zo optimaal mogelijk wordt uitgespeeld,
 - vertramming en vergroening van het openbaar vervoer.
5. Er is frequent samenwerking tussen ministers en beleidsdomeinen rond diverse stedelijke uitdagingen. Zo zijn er bijvoorbeeld het Ministerieel Comité Vluchtelingen- en Asielcrisis en het Vlaams platform tegen radicalisering. Daarnaast wordt actief meegewerkt aan 'Visie2050: een langetermijnstrategie voor Vlaanderen' en de geselecteerde transitieprioriteiten hierin. Hierbij zal ik samen met de Minister-President de transitieprioriteit 'Slim wonen en leven' coördineren. Verder is er frequent overleg in het kader van andere transversale sporen en instrumenten van collega-ministers waaraan ik meewerk of zelf coördineer zoals het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, het Beleidsplan Ruimte, het Team Vlaamse Bouwmeester-pilootproject 'Terug in omloop', de groenoproep 'natuur in je buurt', de projectoproep lokaal duurzaam materialenbeheer, enz. Ook de opmaak van een Europese stedelijke agenda en het Pact van Amsterdam wordt nauwgezet opgevolgd vanuit het Stedenbeleid, dat actief andere beleidsdomeinen betreft en informeert binnen het "Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden – Internationaal Stedenbeleid".

BIJLAGEN

1. Initiatieven minister Bourgeois
2. Initiatieven minister Crevits
3. Initiatieven minister Gatz
4. Initiatieven minister Homans
5. Initiatieven minister Muyters
6. Initiatieven minister Schauvliege
7. Initiatieven minister Vandeuren